

Plein op de Garenmarkt: Verslag van de bijeenkomst op woensdag 22 februari '17

Samenvatting

Ongeveer vijftig buurtbewoners namen de uitnodiging aan om mee te praten over het plein op het dak van de ondergrondse parkeergarage op de Garenmarkt. Uit de levendige discussie bleek een grote eensgezindheid onder de buurtbewoners. Volgens hen

- is een goed plein niet mogelijk als op het maaiveld geparkeerd zou moeten worden;
- verdient de aan de Korevaarstraat gelegen zijde van het plein extra aandacht; daar moet ook een wand komen;
- de historische Garenmarkt zou op de een of andere manier moeten worden doorgetrokken langs het Kruitschip;
- er zou een link met het Van der Werfpark moeten worden gecreëerd;
- 'klimaat-adaptatie' dient te worden bevorderd; m.a.w. er moet worden voorkomen dat er een hitte-eiland ontstaat en het plein moet bijdragen aan het opvangen van stortbuien; dus moet het een groen plein worden;
- en het plein moet zo worden ontworpen dat het in alle seizoenen en alle tijdstippen goed functioneert, met zo weinig mogelijk geluidsoverlast.

Alle aanwezigen waren het er over eens dat het een plein moeten worden dat kwaliteit toevoegt aan zowel de buurt (met nadruk op een fraai vorm gegeven verblijfsfunctie) als aan de binnenstad (als 'bronzpunt' voor centrumbezoek en kleinschalige evenementen).

De tot nog toe door de gemeente geformuleerde uitgangspunten laten nog veel ruimte om er iets moois van te maken. Maar er is een reële dreiging van parkeren op maaiveld. Hoopgevend is de grotere aandacht van de gemeente voor de inrichting van de openbare ruimte.

Uitgangspunten voor het plein; introductie door Huub Frencken

- Het parkeerterrein op de Garenmarkt is ontstaan door sloop van oostelijke bebouwing van de historische Garenmarkt (o.a. fabriek Sanders); dempen van gracht op Kort Levendaal; panden aan Korevaarstraat; er is niet aan ontworpen.
- We hebben nu de mogelijkheid er een goed, fraai plein van te maken.
- Na de voltooiing van de ondergrondse parkeergarage (voor 425 auto's) zal er een vrijwel onbebouwd plein ontstaan: de stedenbouwkundige uitgangspunten van de gemeente voor dat plein zijn nog beperkt: één in – en uitgangsbouw voor de garage (op de hoek Korevaar – Raamsteeg); één klein, laag gebouwtje als nooduitgang (tegenover het Kruitschip; handhaven bomen langs Kruitschip; op het dak van de garage komt een deklaag met grond (geschikt voor bomen)
- Bestuurlijke uitgangspunten van de gemeente zijn de volgende: er moet een aantrekkelijk plein komen met groen en terrassen; dat geschikt is voor evenementen; en "waarop het parkeren op maaiveld zo veel mogelijk moet worden teruggedrongen".
- De twee belangrijkste kwesties die nu spelen zijn: wel of niet parkeren op maaiveld en parkeergarages ook bedoeld voor omwonende tegen vergunningtarieven

- Om er een goed plein van te maken dan zal de stedenbouwkundige functie van het plein voor de buurt en voor het centrum moeten worden gedefinieerd; zal er zorgvuldig aan moeten worden ontworpen; zal het plein aan alle zijden een goed rand/plint moeten hebben; en het plein zo moeten worden ontworpen dat het in alle seizoenen en alle tijdstippen goed functioneert, met zo weinig mogelijk geluidsoverlast.

Inrichting van de openbare ruimte; door Remko Slavenburg

- De 'leesbaarheid' van de historische structuur van de Leidse binnenstad wordt bevorderd; o.a. door toepassing van 'Leids palet', zoals keitjes, blauwe stoep, passende lantaarns.
- De binnenstad wordt terug gegeven aan de voetgangers en fietsers;
- Fraaie voorbeelden van herinrichting: kruispunt 'Gangetje-Breestraat'; zitelement bij Hartebrugkerk; inrichting lange Brug en Hooigracht (o.a. bomen in middenberm); groene ondergrond (gras met fundering) op Lammermarktplein; meer gras en onderbegroeiing (zoals bij Posthof- rotonde op Rijnsburgerweg; aanleg van entree van de stad bij Jan van Houtbrug)
- Voor de herinrichting van de Garenmarkt wordt uitgegaan van:
 - Historisch gevormd trapezevormige bouwblok.
 - Het Kort Levendaal alleen nodig is voor lokaal verkeer.
 - De bomen op historische Garenmarkt, ook langs het Kruitschip worden gehandhaafd.
 - Het idee bestaat om bomen op Kort Levendaal en aan zijde Raamsteeg terug te plaatsen.
 - En er hoeven geen voorzieningen voor doorgaand verkeer langs de Garenmarkt-plein te worden getroffen
- Omwonende van de parkeergarage Lammermarkt zullen gebruik mogen maken de parkeergarage. Of hetzelfde ook zal gelden voor de Garenmarkt, is nog onduidelijk.
- Alle ideeën voor het plein zijn welkom. De gemeente start (dit jaar?) planvorming met openbare avond; en vervolgens vorming van klankbordgroep; schetsontwerp; voorlopig ontwerp en definitief ontwerp. In totaal duurt dat tussen de zes en twaalf maanden.

Presentaties van enkele ideeën

Frank Mulder : met Janusgebouw (zie afb. 1)

- Verheugd over idee om leesbaarheid van de historische structuur van de binnenstad terug te brengen
- Om te voorkomen dat het noordelijk deel van de historische Garenmarkt wordt opgeslokt door het plein, is het noodzakelijk om een scheiding tussen deze beide gebieden te maken.
- Dat kan worden bereikt door het metselen van een muur, die aan de pleinkant bijv. met klimop kan worden begroeid; of door het plaatsen van lei-lindes;
- Maar het kan ook door het bouwen van een zgn. Janus-gebouw; een gebouw met twee verschillend vorm gegeven gezichten: een naar de historische Garenmarkt en een naar het plein.
- Op het plein zelf verplaatsbare bomen.

Jan Pieters : met Fontein (zie afb. 2a)

- Kort Levendaal als groene verbinding met Van der Werfpark
- Visueel doortrekken van historische Garenmarkt

- Aan Raamsteeg-zijde: terras voor 'Fust'; en glooiende helling in hoek met historische Garenmarkt
- Fontein zoals op de Beestenmarkt
- Anticiperen op klimaatadaptatie –vermijden van het ontstaan van hitte-eilanden, en opvangen van stortbuien. Dus zoveel mogelijk groene ondergrond en bomen, zoveel mogelijk waterberging
- Verblijfs-elementen aan zonzijde
- NB: op de huidige parkeerplaats staan max. 123 auto's; in de parkeergarage komen er ruim 400, dus er is geen behoefte aan parkeren op maaiveld.

Jan Pieters: met vijver

- Variant van 2b

Sonja Wagemans: Wal langs Korevaarstraat (zie afb. 3 en 3a)

- Zij is al meer dan veertig jaar bewoonster van de Garenmarkt en heeft gezien hoe de fabriek van Sanders tegenover het Kruitschip werd gesloopt; de gracht aan het Kort Levendaal werd gedichte en langzaam maar zeker een parkeerplaats ontstond op de Garenmarkt.
- Aan de zijde van de Korevaar moet echt iets gebeuren om de lelijkheid van het uitzicht op dat kruispunt en Hoogvliet weg te werken. Dat kan gebeuren door het maken van een groene wal die misschien gecombineerd kan worden met het in-en uitgangsbouw. Daarin kan wellicht ook plaats worden gevonden voor horeca, van waaruit het op het plan gelegen terras kan worden bediend.
- Het plan houdt verder in het visueel doortrekken van de historische Garenmarkt en het maken van een groene verbinding tussen het Kort Levendaal en het Van der Werfpark.

Hans Brussee: Thorbeckeplein (afb. 4)

- Ook Hans pleit voor het wegwerken van de lelijke oostkant van het plan en stelt iets soortgelijks als Sonja voor.
- Zijn plan houdt verder het uitbreiden van het plein tot aan de bebouwing om rondom het plein; hele gebied wordt ingericht als voetgangers/verblijfsgebied en auto's mogen alleen maar stapvoets rijden langs de kant van de Raamsteeg, de historische Garenmarkt en Kort Rapenburg.
- Langs het Kort Levendaal een groene verbinding met het Van der Werfpark en op het plein aan de zonnige zijden lekkere zitplekken.
- Hans stelt voor om het plein om te dopen tot het Thorbeckeplein. Ter nagedachtenis van de vlak bij het plein geschreven grondwet. Deze naam vormt ook de inspiratie voor de invulling en aankleding van het plein met veel referenties naar de grondwet.

Heleen Apers: banken en jeu de boules (afb. 5)

- Nagekomen bijdrage
- Met veel zitruimte; terrassen; ruimte voor jeu de boules

Andere aandachtspunten

- Behoeft aan stallingruimte voor (bak-)fietsen van omwonenden.
- Let bij de inrichting van het plein en bij het gebruik ervan goed op de akoestische effecten; veel bomen en gras hebben dempende werking

- Denk bij de inrichting van het plein aan een plek voor horeca, zodat van daaruit de terrassen kunnen worden bediend.
- Laat je bij het architectonische ontwerp inspireren door de vele fraaie voorbeelden van pleinen zoals die in Spanje zijn te vinden.

Vervolg

De bijeenkomst wordt afgesloten met de volgende afspraken:

- Alle aanwezigen en andere belangstellenden zullen een samenvattend verslag van de bijeenkomst ontvangen.
- De werkgroep zal er voor zorgen dat dit verslag; alle huidige en alle nieuwe ideeën voor het plein ter kennis van Remko, andere ambtenaren en gemeenteraadsleden worden gebracht.
- De Werkgroep zal alle belangstellenden op de hoogte houden van de ontwikkelingen en zodra dat handig is een nieuwe bijeenkomst organiseren.
- Nieuwe ideeën, op- en aanmerkingen kunnen naar de werkgroep worden gezonden.

De Werkgroep Garenmarkt

Huub Frencken, Hans Brussee, Frank Mulder, Jan Pieters en Sonja Wagemans

Adres: Kruitschip 30; email: frencken.huub@xs4all.nl